

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма 013 «Початкова освіта»

Спеціальність 013 Початкова освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи педагогічних досліджень
Викладач	Русин Галина Андріївна
Контактний телефон викладача	+38099 333 70 04
E-mail викладача	galyna.rusyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/ заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	згідно розкладу

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи педагогічних досліджень» є ознайомлення студентів з організацією, проведенням та оформленням наукового дослідження. Предмет орієнтований на формування нової генерації молодих науковців, які повинні відрізнятися високою компетентністю та здатністю до науково-дослідної роботи; самостійно і творчо підходити до розв'язання проблеми наукового дослідження, розширювати базові знання, використовувати у своїй науковій роботі інноваційні підходи, вивчати передовий педагогічний досвід, застосовувати новітні методи організації наукової діяльності, використовувати сучасні методи та моделі наукового дослідження. Усі ці знання необхідно впроваджувати через активну участь студентів у науково-дослідних роботах..

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу – розкрити основні поняття методології наукового-педагогічного дослідження, розвивати у студентів схильність до науково-пошукової діяльності; формувати дослідницькі уміння, навички працювати з науковою літературою; підготовка студентів до застосування дослідницьких умінь у написанні науково-дослідної роботи. У результаті вивчення дисципліни ви ознайомитеся з методологією, методикою та інструментарієм науково-дослідницької діяльності; оволодієте певним комплексом педагогічних умінь і навичок у написанні наукового дослідження.

Основними цілями вивчення дисципліни є залучення студентів до наукового пошуку, оволодінню дослідницькими навичками, підвищенню мовно-стилістичної культури; участі студентів у науково-дослідницькій роботі (виступи на студентських конференціях, круглих столах, та інші).

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти

Фахові компетентності

ПР-02 – управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-03– критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-11– збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР-13 – організувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР-16 – використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18
практичні	20
самостійна робота	52

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
2	013 Початкова освіта	1	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	лекції	Практичні заняття	сам.роб.
1.Поняття про науку та наукове пізнання	2	2	5
2. Наука та суспільство. Політика академічної доброчесності у ЗВО.	2	2	5
3. Технологія наукової діяльності	2	2	6
4. Методологія науково-дослідницької діяльності	2	2	6
5. Методи науково-педагогічного дослідження	2	2	6
6. Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень	2	2	6
7. Організація наукового дослідження	2	2	6
8. Наукова організація дослідницької роботи студентів	2	3	6
9. Основні види навчально-наукової роботи студентів	2	3	6
ЗАГ.	18	20	52

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 20 балів, Контрольна робота – 15 балів; Самостійна робота / індивідуальне/ творче завдання – 25 балів.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 5 балів (два теоретичні питання - 4 бали; практичне завдання - 1 бал). Самостійна домашня робота (підготовка презентацій, підготовка словника педагогічних термінів) - 10 балів. ІНДЗ (міні дослідження) – 10 балів. Творче завдання (есе) – 5 балів.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 20 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – екзамен.
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><i>1. Виконання завдань, пропуски та відпрацювання.</i> Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних / групових робіт, презентації результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному магістранту індивідуально. Неприпустимими є плагіат та списування. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається здобувачеві після представлення (у т.ч. публічного) результатів виконання роботи. Результати виконання індивідуального творчого завдання надаються згідно розкладу практичних занять. Письмові роботи виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі. Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів у Прикарпатському національному університеті ім. Василя Стефаника» (схваленого Вченою радою від 05 листопада 2019 р., протокол № 9 та введеного в дію наказом ректора від 26 листопада 2019 р. № 799 (редакція 1); зі змінами, схваленими Вченою радою від 30 березня 2021 р., протокол № 3 та введеними в дію наказом ректора від 06 квітня 2021 р. № 212 (редакція 2), введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: http://surl.li/ykqd</p> <p><i>2. Академічна доброчесність.</i> Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p><i>3. Відвідування занять.</i> Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.). https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-</p>	

content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf.

4. *Неформальна освіта*. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019р. № 819 (редакція 1), зі змінами, внесеними згідно з наказом ректора від 24 листопада 2024 р. № 672 (редакція 3) - <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8.Рекомендована література

Література

1. Вихрущ В.О. Методичні рекомендації до написання дипломних та випускних робіт. Тернопіль, 2001. 25 с. URL : <http://surl.li/fmlgpd>
2. Вихрущ В.О. Методологія та методика наукового дослідження. Тернопіль, 2004. 224 с. URL : <http://surl.li/fmlgpd>
3. Вишневецький О.І., Кобрій О.М., Чепіль М.М. Теоретичні основи педагогіки: Курс //за ред. О.Вишневецького. Дрогобич: Відродження, 2001. 268 с.
4. Державний стандарт початкової освіти
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
5. Закон України „Про повну загальну середню освіту”
URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/Zakon-pro-povnu-zagalnu-serednyu-osvitu.pdf>
6. Закон України «Про освіту»
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
7. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень: навч. посібник //за ред. Попсуєнко Ю. Г. К. : Центр навч. літератури, 2004. 212 с.
8. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб.-3-є вид. К.: Професіонал, 2005. 240 с.
9. Кушнарєнко Н.М., Удалова В.К. К96 Наукова обробка документів: Підручник. — 4-те вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2006. — 334 с.
URL: <http://surl.li/xwzqbn>
10. Концепція Нової Української школи
URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
11. Методичні вказівки до семінарських занять і самостійного вивчення навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня / за ред.Кочубей А. В. – Рівне : НУВГП, 2021. – 20 с.
URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/21437/1/07-03-326%D0%9C.pdf>
12. Мальська М, Паньків Н., Основи наукових досліджень : навчальний посібник / Марта Мальська, Наталія Паньків. Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 226 с. URL: <http://surl.li/enpyqs>
13. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. / за ред. О.М. Сінчук, Т.М. Берідзе, М.Л. Барановська, О.В. Данілін, Д.О. Кальмус 2022. 196 с.
URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/7575ee8e-0172-497d-9902-2e0b284e870b/content>
14. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення / авт. колектив: В.Л.Пілюшенко, І.В. Щербак, Е.І. Словенко. К.: Лібра, 2004. 223 с.
15. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
URL: <http://surl.li/obhnnr>
16. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с. URL: <http://surl.li/iosbnc>
17. Основи науково-педагогічних досліджень. Навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів / упор. М. П. Оліяр, Г. А. Русин, І.

- Б. Червінська. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. 214 с. URL: <http://surl.li/buiijv>
18. П'ятницька-Позднякова, І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. // за ред. Бадейкова В. М. К. : Центр навч. літератури, 2003. 116 с.
19. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с.
URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/dca98cbd-487b-43eb-86ef-d5c4634bf16c/content>
20. Пілюшенко В.Т., Шкрабак І.В., Словенко Е.І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення. К.: Лібра. 180 с. URL: <http://surl.li/jgxfsv>
21. Русин Г.А., Розлуцька Г.М. Етнопедagogічні характеристики моделей та змісту шкільної освіти українців на західноукраїнських землях наприкінці XVIII – на початку XX століття. Духовність особистості: методологія, теорія і практика: зб. наук. праць. Т.1.№2 (104).2022. С.113-123.
DOI: <https://doi.org/10.33216/2220-6310/2022-104-2-113-125>
22. Русин Г., Паньків О., Використання інноваційних технологій на уроках у початковій школі в умовах «Нової Української школи». *Acta Paedagogica Volynienses*. Луцьк: «Гельветика», 2022. вип. 2, с. 152-159.
Режим доступу: <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/issue/view/34>
23. Русин Г, Розлуцька Г. Організація науково-дослідницької діяльності здобувачів магістерських програм в умовах війни. *Освітні обрії*, том 54, № 1, 2022. с. 137-140.
URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/obrii/issue/view/301>
24. Русин Г.А. Організація інноваційного освітнього середовища в початковій школі. Навчально-методичний посібник для здобувачів вищих педагогічних навчальних закладів. Івано-Франківськ. НАІР. 2023. 120 с.
URL: https://drive.google.com/drive/folders/1nGue6YlolDoQGiRO_Un3xdQkKGczuN0u?usp=drive_link
25. Романчиков В.І. Р Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Romanchykov_Volodymyr/Osnovy_naukovykh_doslidzhen.pdf
26. Сардак С. Е. Основи наукових досліджень : навч. посібник / С. Е. Сардак. – Д. : ДГУ, 2018. – 103 с. URL : <https://philarchive.org/archive/SAR-126>
27. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: підручник. 2-ге вид. К.: Знання, 2007. 317 с.
28. Свердан М.М. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2006. 352 с.
<http://kist.ntu.edu.ua/textPhD/osNaukDos.pdf>
29. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень. 2007. 212 с.
30. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: навч. посіб. К.:Вища шк..., 2005. 239 с.
31. Технологія самостійної навчально-наукової роботи студентів. Методичні матеріали / О.Кіліченко, Л.Степанова, О.Ткачук, В.Хрущ, О.Хрущ. Івано-Франківськ: Плай, 2003. 88 с.
32. Тулайдан В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Ужгород. 2018. 105 с. URL: <http://surl.li/xgfdqj>
33. Тягур Р.С. Основи педагогічних досліджень: навч. посібник. - 2-е вид. Івано-Франківськ: Плай, 2008. 95 с.
34. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2005. 208 с.
URL: <http://surl.li/kbfrgv>
35. Черній А. М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця: посібник. - 2-е вид. К. : Арістей, 2005. 232 с.
URL: <http://library.vnmu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/10/Biblioteka-molodogo-naukovtsya.pdf>

36. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. - 5-те вид. К.:Знання, 2006. 307 с.
37. Шишка Р.Б. Організація наукових досліджень та підготовки магістерських і дисертаційних робіт . 2007. 112 с.
38. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: - К.: Знання-Прес, 2004. 307 с.
URL: <http://surl.li/isdiew>
39. Дехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К.: Слово, 2004. 240 с.
URL: <https://www.imath.kiev.ua/~golub/ref/tsekhmistrova.pdf>
40. Якса Н.В. Основи педагогічних знань: навч. посіб. К.: Знання, 2007. 358 с.
URL: <http://surl.li/jbgxjz>

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>

Викладач,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри початкової освіти

Галина РУСИН